

Köszöntő és köszönő szavak

Kötetünkkel Kenesei Istvánt, tanárunkat, az SZTE BTK Nyelvtudományi Doktori Iskola vezetőjét és az Elméleti Nyelvészet Doktori Program szintaxist oktató professzorát, témavezetőjét köszöntjük 70. születésnapja alkalmából. Kenesei István sokrétű, nagy ívű tudományos és oktatói pályája egy nagyon fontos szegletének lehetünk részesei 1993-tól az Elméleti Nyelvészet Doktori (fő)Program, majd 2001-től a Nyelvtudományi Doktori Iskola létesítésétől kezdődően. Ezen közel negyedszázad alatt doktoranduszhallgatók százai kerültek Kenesei Istvánnal közvetlen kapcsolatba, egyrészt a szegedi Nyelvtudományi Doktori Iskola hallgatóiként a szintaxiskurzusokon, szintaxis kutatószemináriumokon, témavezetői szemináriumokon, személyes konzultációkon, másrészt az ország valamennyi nyelvtudományi doktori iskolájának hallgatóiként a Tanár Úr által 1996-ban elindított és azóta évente megrendezett Nyelvészdoktoranduszok Országos Konferenciáján.

Kenesei István az SZTE Nyelvtudományi Doktori Iskola létrehozásával és vezetésével, valamint a Nyelvészdoktoranduszok Országos Konferenciájának a megszervezésével nemcsak iskolateremtői tevékenységet folytatott, hanem példát adott a fiatalabb kutatónemzedékeknek abban, hogyan érvényesítsék következetesen a tudományosság kritériumait, és miért fontos a tudományos eredmények szakmai közösség előtti bemutatása és megmérettetése. A doktori kurzusokon és konferenciákon kritikai hozzászólásaival arra ösztönözte a doktoranduszokat, hogy álláspontjuk mellett merjenek határozottan kiállni, a tudományos vitákban az érveket első helyre téve bátran részt venni.

A tudományos kritikák mellett a tanítványok mindig számíthattak a Tanár Úr tanácsaira, segítségére, támogatására. Az Elméleti Nyelvészet Doktori Program könyvtára és eszközparkja jelentősen gyarapodott a jóvoltából, személyes kutatási kereteinek a felajánlásából.

A fentiekből egyértelműen látszik, hogy Kenesei Istvánnak jelentős szerepe van a szegedi nyelvészképzés struktúrájának létrehozásában mind az oktatott és kutatott tématerületeket, mind a képzés folyamatának kialakítását, mind pedig a doktori iskola szervezeti felépítését illetően. Ezek a különböző struktúrák egy jól átgondolt stratégiai gondolkodás eredményei, amely stratégiai gondolkodás nemcsak a szegedi viszonyokat és lehetőségeket vette figyelembe, hanem országos és nemzetközi perspektívát kínált.

Tanítványainak, az SZTE Nyelvtudományi Doktori Iskolája volt és jelenlegi hallgatóinak kettős, anonim, szigorú lektoráláson átesett és a lektorok, szerkesztők megjegyzéseinek, kéréseinek megfelelően átdolgozott tanulmányaival tisztelgünk Kenesei István előtt. A köszöntő kötet tanulmányait elméleti és módszertani sokszínűség jellemzi. A kötet 14 tanulmányát három tematikus blokkba rendeztük. Az első csoport a nyelv és a kogníció kapcsolatát tárgyalja (Gervain Judit, Ivaskó Livia, Papp Melinda, Tóth Alinka), a második tematikus blokkban a grammatikai struktúrákkal és problémákkal foglalkozó tanulmányok kaptak helyet (Ekaterina Georgieva, Gugán Katalin, Ittész Nóra, Lipták Anikó, Scheibl György, Szécsényi Krisztina, Szécsényi Tibor, Szőke Bernadett), végül a harmadik csoport nyelvhasználati struktúrákat és stratégiákat vizsgál (Nagy C. Katalin, Németh Zsuzsanna, Varga Marianna).

A szerzők, a lektorok és a szerkesztők példás együttműködésen alapuló munkájának köszönhetően reményeink szerint egy elsőrendű tanulmányokból álló kötettel köszöntjük az ünnepeket tanítványai és a doktori iskola nevében.

Szeged, 2017. március 20.

Németh T. Enikő és Szécsényi Tibor
SZTE Általános Nyelvészeti Tanszék